

ОБЛІК ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

(представлено к.е.н., доц. Ю.В. Золотницька)

В статті дано визначення суті оплати праці, характеристику нормативно-правового забезпечення обліку цієї ділянки. Визначено фактори впливу особливостей функціонування бюджетних установ на порядок організації оплати праці в них. Під час дослідження були використані загальнонаукові методи дослідження: індукції, дедукції, діалектичний метод пізнання, а також деякі методи бухгалтерського обліку до яких належать: документування, бухгалтерські рахунки, подвійний запис, бухгалтерський баланс та звітність.

Внесено пропозиції, щодо удосконалення порядку ведення аналітичного обліку витрат на оплату праці, що підвищить інформаційність облікових даних та полегшить процес управління ними..

Ключові слова: *оплата праці, бюджетна установа, мотивація, нарахування, утримання, аналітичний облік, синтетичний облік*

Постановка проблеми. Розвиток ринку сприяв трансформації всіх економічних відносин в українському суспільстві, включаючи відносини у сфері оплати праці. Це призвело до створення принципово іншого механізму регулювання процесів оплати праці, змусило по іншому сприймати категорію заробітної плати, її функції та принципи формування.[1] Стан обліку оплати праці працівникам потребує впровадження заходів щодо удосконалення. На всіх етапах розвитку економіки і суспільства матеріальна винагорода за працю була і залишається надалі найважливішим трудовим стимулом. Отже, існує необхідність у ретельному виборі напрямків удосконалення оплати праці з метою створення ефективної системи розрахунків

Аналіз основних досліджень і публікацій. Теоретичні та методичні аспекти проблеми обліку праці та її оплати займають увагу багатьох вчених, зокрема: Андросової О.Ф, Кантаєвої О.В., Гапоненко Н.Л., Потриваєвої Н.В., Сирцевої С.В., Секіріної Н.В. тощо. Актуальним питанням обліку оплати праці працівникам бюджетної сфери, знайшли своє відображення у працях багатьох вітчизняних вчених таких як: Г. В. Власюка, Ю. В. Карповича, Кузнецова Т. В., Яковичиної Н. А., Мельник Т. Г. та ін. Проте зміни економічного становища в Україні, розміру фінансових інструментів, структури нарахувань та утримань з оплати праці вимагають проведення подальших досліджень в цій сфері.

Метою статті є характеристика особливостей обліку оплати праці в установах бюджетної сфери, а також висловлення автором власних думок та пропозицій.

Викладення основного матеріалу. Заробітна плата як основна форма доходу найманих працівників та основа їх добробуту відіграє провідну роль у матеріальній мотивації і є найбільш дієвим інструментом активізації людського фактору. На думку Н.М.Ткаченко, заробітна плата являє собою «компенсацію

трудового внеску працівників у діяльність підприємства, а відтак, мотивування працівників до ефективної та продуктивної праці є основною її функцією» [2, с. 125].

Основним нормативно-правовими актами, що регулюють порядок нарахування та виплати оплати праці в бюджетних установах є: Закон України «Про оплату праці», Кодекс законів про працю (далі – КЗпП), Закон України «Про державний бюджет України», Постанови Уряду щодо оплати праці, Інструкції, розпорядження Кабінету міністрів України. Відповідно до Закону України «Про державний бюджет України» фінансування оплати праці працівників бюджетної сфери здійснюється окремою статтею, яка є захищеною, що означає: виплати по заробітній платі здійснюються першочергово.

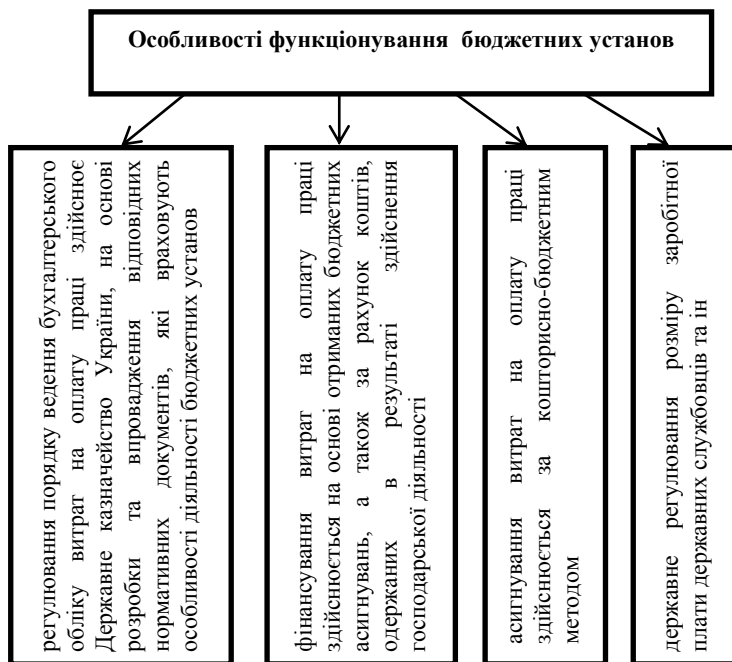

Рис. 1 Особливості функціонування бюджетних установ, що впливають на порядок організації обліку оплати праці

Розрахунок заробітної плати є дуже відповідальною й трудомісткою роботою, яку треба виконати за короткий термін між наданням інформації та виплатою працівнику. Тому належна організація обліку оплати праці допоможе зекономити час.

Для обліку розрахунків з оплати праці застосовується рахунок 66 «Розрахунки з оплати праці». Цей рахунок активно-пасивний, балансовий, розрахунковий. На рахунок 66 «Розрахунки з оплати праці» ведеться узагальнення інформації про

розрахунки з персоналом, який належить як до облікового, так і до необлікового складу підприємства, з оплати праці (за всіма видами заробітної плати, премій, допомоги тощо). Порядок організації аналітичного та синтетичного обліку представлено на рис. 2:

Рис. 2 Порядок організації аналітичного та синтетичного обліку оплати праці в бюджетних установах

Питання вдосконалення обліку праці є одним з найголовніших. Реалізація завдань реформування системи бухгалтерського обліку та сучасні ринкові зміни діючої системи організації оплати праці потребують докорінних змін методології обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві.

Одним з важливих питань реформування бухгалтерського обліку заробітної плати в бюджетній сфері є вдосконалення діючої моделі аналітичного обліку, оскільки дані аналітичного обліку відіграють важливу роль, характеризуючи розміщення та склад персоналу за місцями його використання, відпрацьований і невідпрацьований час, фонд заробітної плати і його структуру. Аналітичний облік

незамінний при визначенні розміру оплати праці та відрахувань з неї за кожною особою окремо та при віднесенні витрат на рахунки, субрахунки [3].

Здійснюючи побудову або удосконалення організації обліку оплати праці, бюджетні установи мають підходити до цього питання обґрунтовано, враховуючи доцільність, використовуючи результати наукових досліджень, передового досвіду

Висновки. Отже, облік оплати праці відноситься до трудомістким облікових ділянок, який прямо залежить від особливостей, специфіки та сфери діяльності бюджетної установи, тому вимагає правильної організації системи обліку та автоматизації цієї ділянки роботи, з метою скорочення матеріальних і трудових витрат на збір, обробку та аналіз даних з питань праці та її оплати для прийняття обґрунтованих оперативних управлінських рішень

Список використаної літератури:

1.Кантаєва О.В. Шляхи удосконалення обліку оплати праці / О.В. Кантаєва, Л.С. Герасимчук // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. – 2012. - №2. – С. 186.

2.Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність.: підручник. / Н.М. Ткаченко// 6-те видання. – К.: Алерта, 2013. – 982 с

3.Кім Г.С. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: навч. посіб. / Г.С. Кім, В.В. Сопко, Ю.Г. Кім; 2-ге вид., перероб. та доп. - К. : Центр навчальної літератури, 2009. - 480 с.

4.Чеканова В. В. Організація обліку розрахунків з оплати праці в бюджетних установах України / В. В. Чеканова // Управління розвитком. - 2014. – № 9. – С. 161-163.

References:

1.Kantayeva A.V. Ways to improve accounting wage / OV Kantayeva, LS Gerasyanchuk // Youth Science Journal UABS NBU. - 2012. - №2. - S. 186.

2.Tkachenko N.M. Accounting financial accounting, tax and reporting .: tutorial. / NM Tkachenko // 6th edition. - K .: alerts, 2013. - 982 p

3.Kim H. Accounting: primary documents and the procedure for filling: teach. guidances. / GS Kim V., Sopko, JG Kim; 2nd ed., Revised. and add. - K: Center of educational literature, 2009. - 480 p.

4.Chekanova V. Organization of the payments of wages in budgetary institutions Ukraine / V. Chekanova // Development Management. - 2014. - № 9. - P. 161-163.

ВАЛЬЧУК Катерина Вікторівна - магістр Житомирського національного агроєкологічного університету, спеціальність «Облік і оподаткування».

Наукові інтереси: обліково-методичні аспекти бухгалтерського обліку оплати праці